

Verslag buitenlandse dienstreis collegeleden van de gemeente Almere

Deelnemer(s) namens college: H.I. van Garderen
Reisdoel (land, plaats): Engeland, Londen
Vertrekdatum en duur van de reis: 1–2 juli 2019
Aantal meereizende ambtenaren gemeente Almere: 3
Verslag van de reis: Inleiding Op 1 en 2 juli bracht wethouder Hilde van Garderen samen met gedeputeerde Michiel Rijsberman van de Provincie Flevoland en de directeur van de Floriade een gezamenlijk bezoek aan twee vooraanstaande Londense musea: Serpentine Galleries en Tate Modern. Doel van het bezoek was kennis uitwisselen en de mogelijkheden van samenwerking verkennen met betrekking tot de realisatie van een Almeerse museale voorziening. Het voornemen is om tijdens de Floriade aandacht te geven aan deze museale voorziening. De wijze waarop is nu onderwerp van bespreking. Bezoek Serpentine Galleries Serpentine is een internationale organisatie. Zij werken met internationale kunstenaars en brengen de activiteiten (tentoonstellingen, kunstprojecten etc.) de wereld in. Veel tentoonstellingen zijn in partnership ontstaan. Zo hebben ze bijvoorbeeld samengewerkt met architectenbureau MVRDV. Serpentine Galleries organiseert 6 á 7 tentoonstellingen per jaar verspreid over twee gebouwen. Financiering gaat via Arts Council, Trusts, sponsors e.d. Ze halen ook inkomsten uit de verhuur van de galeries voor privé-bijeenkomsten. Hun museum is dus voornamelijk gefinancierd uit private gelden. Afgezien van lezingen en performances zijn alle activiteiten gratis te bezoeken. Zij bouwen bewust geen collectie op. Ze noemen zichzelf een ‘artist-led organisation’ en proberen kunstenaars (in de brede zin) via opdrachten te betrekken bij urgente kwesties. Dat kan gaan over de gevolgen van klimaatverandering, vluchtelingen, inclusiviteit e.d. Om te kunnen inspelen op actuele vraagstukken en ontwikkelingen zijn programma’s flexibel. Een voorbeeld van zo’n programma is het ‘Ecology Project’, waarin Serpentine Galleries probeert bij te dragen aan een meer ecologisch bewustzijn. Het programma manifesteert zich in publicaties, tentoonstellingen, studieprogramma’s, radio, symposia en live-evenementen waar deskundigen en makers op het gebied van kunst, design, wetenschap, literatuur en antropologie samen worden gebracht. Voor het 30-jarig bestaan van Serpentine en als fondsenwervingsevenement realiseerde Serpentine een bijzonder sculptuur/paviljoen in het park. Dit trok veel aandacht. Sindsdien willen ze geen traditionele exposities voor architectuur (maquettes/tekeningen) maar in plaats daarvan ‘echte’ architectuur laten zien. Inmiddels zijn er 19 paviljoens gebouwd. Tijdens de tentoonstelling van het paviljoen wordt deze verkocht. Bijna alle paviljoens hebben een nieuwe eigenaar gevonden. Soms komt een paviljoen in privé handen en op een privéterrein te staan en soms krijgt het een publieke functie. De koper betaalt de kostprijs van het paviljoen en de deconstructie en vervoerskosten. Serpentine maakt hier geen winst op. Het vorige paviljoen is verkocht voor 750.000 pond Uit gesprek kwam naar voren dat zij open staan voor verdere verkenning van samenwerking. Men is enthousiast over het Land Art project in Flevoland.

Bezoek Tate Modern

Toen Tate begon is er veel aandacht besteed aan het leggen van contacten en netwerken. Dat is nog steeds de grootste kracht van Tate. Veel van de bedrijven die er bij de start van Tate Modern waren zijn nog steeds actief in het Tate concept. Eerst wilde men het pand waarin Tate zich vestigde slopen maar daarna is er aan een groep jonge architecten opdracht gegeven om het gebouw te transformeren onder leiding van de toenmalige directeur Nicolas Serota en Jacques Herzog, Architect, Herzog & de Meuron. Omwonenden worden nauw betrokken bij de planvorming en tentoonstellingen. Soms is een preview alleen toegankelijk voor omwonenden. Ook biedt het museum veel lokale werkgelegenheid: 905 van de werknemers in de retail van het museum woont in de directe omgeving van het museum.

Veel geld komt van buiten het Verenigd Koninkrijk, met name van Amerikaanse banken die zich graag willen profileren via cultuur. De verdeling van de begroting wordt voor een derde gehaald uit de retail, een derde uit subsidies (3,9 miljoen) en een derde uit private sponsoring (3 miljoen). Jaarlijks zijn er 6 miljoen bezoekers. 40% van hen komt uit het Verenigd Koninkrijk, 60% uit het buitenland. 65% van de gebouwen is vrij toegankelijk voor het publiek. Naast tentoonstellingen zijn er jaarlijks tal van evenementen. Veel aandacht is er op tentoonstellingsgebied voor de relatie techniek en cultuur.

Als reactie op de plannen uit Almere/Flevoland gaf Tate aan dat een dependance niet aan de orde is, wel zijn partnership en consultancy opties voor verdere bespreking. Er is op dit moment geen concrete relatie met een ander museum in Nederland.